

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
освіти і науки, молоді та спорту України
від 27.07.2011 р. №886

ЗАЯВКА

**на проведення дослідно-експериментальної роботи за темою
«Науково-методичні засади впровадження вітчизняної моделі
медіаосвіти в навчально-виховний процес загальноосвітніх навчальних
закладів» на базі загальноосвітніх навчальних закладів
Автономної Республіки Крим, Дніпропетровської, Запорізької,
Київської, Луганської, Львівської, Миколаївської, Полтавської,
Черкаської областей та м. Києва на 2011–2016 роки**

Актуальність дослідження.

Стрімкий розвиток у сучасному світі інформаційно-комунікаційних технологій та системи засобів масової інформації нагально потребує цілеспрямованої підготовки особистості до вмілого і безпечного користування ними. На взаємодію з різноманітними медіа (телебачення, Інтернет, кіно, преса, радіо) припадає вагома частка в бюджеті вільного часу громадян, чим зумовлюється значний вплив медійних засобів на всі верстви населення, передусім на дітей і молодь. Медіа накладають потужний і суперечливий відбиток на освіту молодого покоління, часто перетворюючись на провідний чинник його соціалізації, стихійного соціального навчання. У відповідь на ці виклики сучасного світу в розвинутих європейських країнах, США, Канаді, Австралії, а останнім часом і в Російській Федерації, де з 2002 року офіційно введено спеціалізацію медіапедагог, активно розвиваються різні форми медіаосвіти.

На жаль, в Україні медіаосвіта досі залишається фрагментарною і здійснюється переважно стихійно з ініціативи ентузіастів, педагогів-

новаторів за явного браку інтеграції цих зусиль в ефективну медіаосвітню систему. Хоча питаннями інформаційно-психологічної безпеки останнім часом і приділяється певна увага в навчально-виховному процесі загальноосвітніх шкіл, проте часто вони вирішуються на рівні забезпечення лише технічної складової медіаграмотності в межах так званої захисної моделі, тоді як світова система медіаосвіти відмовляється від цієї низькоефективної моделі, використовує ідеї розвитку критичного мислення, громадської активності, естетично-розважальну, творчу та інші моделі. До складу медіаграмотності, необхідної сучасній молодій людині для забезпечення її конкурентоспроможності, згідно з європейськими стандартами, крім технічних компонентів, обов'язково включають соціальні компетентності, стосунки кооперації, середовищні чинники.

Враховуючи зазначені вище тенденції, Президія Національної академії педагогічних наук у 2010 р. вперше в Україні прийняла Концепцію впровадження медіаосвіти, що ґрунтується на розробленій в Інституті соціальної та політичної психології Національної академії педагогічних наук України вітчизняній моделі медіаосвіти, яка інтегрує сучасні досягнення зарубіжної медіаосвіти, критично переосмислює її більш як півстолітній досвід, адаптує його до українських реалій, істотно посилюючи інноваційне наповнення медіаосвітньої підготовки, її психологічну складову. В основу вітчизняної моделі покладено соціально-психологічний підхід, у межах якого медіакультура мислиться як продукт і водночас умова взаємодії суб'єктів інформаційного простору. При цьому на відміну від існуючих підходів як суб'єкти розглядаються не лише медіавиробник і споживач, а й медіапедагог – модератор їхньої взаємодії. Вітчизняна модель передбачає поєднання захисної, естетичної, критичної і творчої моделей медіаосвіти. Вона враховує необхідність підготовки дитини до ефективної взаємодії з інформаційним середовищем на всіх етапах – від отримання виклику існуючому рівню знань до створення інновацій і використання отриманих результатів.

Пріоритетними напрямками створення цілісної системи шкільної медіаосвіти є розроблення психологічно обґрунтованих навчальних програм інтегрованої освіти для молодших класів загальноосвітніх шкіл, поширення практики інтеграції медіаосвітніх елементів у навчальні програми з різних предметів, напрацювання низки факультативних медіаосвітніх програм для підлітків, упровадження курсу медіакультури з урахуванням особливостей переходу до профільного навчання, активізація роботи гуртків, фото-, відео- та анімаційних студій, інших позакласних форм учнівської творчості медіаосвітнього спрямування. Кадрове забезпечення шкільної медіаосвіти потребує розроблення стандартів фахової підготовки медіапедагогів і медіапсихологів, спеціалізованих навчальних курсів для підготовки і перепідготовки фахівців медіаосвітнього профілю на базі вищої педагогічної і психологічної освіти. Важливим елементом системи медіаосвіти має стати організація за участю громадських об'єднань і медіавиробників різних форм позашкільної освіти, включаючи форми для дітей дошкільного віку, батьківську педагогіку, творчі студії для дітей і молоді, дитячі та молодіжні фестивалі, конкурси, проекти місцевого і всеукраїнського рівня для сприяння розвитку медіакультури і підтримки шкільної медіаосвіти.

Окремі елементи пропонованої моделі медіаосвіти апробовано в локальних експериментах, що здійснювалися фахівцями Інституту соціальної та політичної психології Національної академії педагогічних наук України в ряді загальноосвітніх навчальних закладів. Це дає підстави порушити питання про дослідно-експериментальну перевірку її результативності на всеукраїнському рівні як цілісної системи медіаосвіти, виявлення можливостей і умов її масового впровадження в навчально-виховний процес загальноосвітніх навчальних закладів.

При цьому слід виходити з того, що медіаосвіта, як засвідчують масові опитування, проведені в навчальних закладах і серед населення, відповідає інтересам дітей, батьків і освітян, гуманістичним цінностям і загальним тенденціям розвитку сучасного суспільства, є важливою складовою

модернізації освіти, яка сприятиме розбудові в країні інформаційного суспільства, розвитку економіки знань, становленню громадянського суспільства.

Темою дослідно-експериментальної роботи визначено: «Науково-методичні засади впровадження вітчизняної моделі медіаосвіти в навчально-виховний процес загальноосвітніх навчальних закладів».

Основною метою дослідження є експериментальна перевірка результативності вітчизняної моделі медіаосвіти, відповідних інноваційних технологій у навчально-виховному процесі загальноосвітніх, позашкільних навчальних закладів, проектів підготовки медіапедагогів та медіапсихологів для роботи в школі.

Об'єктом дослідно-експериментальної роботи є учасники навчально-виховного процесу загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів, включаючи учнів, їхніх батьків і вчителів, та студентів педагогічних університетів, що спеціалізуються в галузях медіапедагогіки і медіапсихології.

Предмет дослідження: зміст і психолого-педагогічні технології організації системи шкільної медіаосвіти та шляхи її кадрового забезпечення.

Гіпотеза дослідно-експериментальної роботи полягає у припущенні, що послідовна реалізація запропонованої моделі дає змогу сформувати в учнів:

медіаіmunітет як спроможність протистояти агресивному медіасередовищу і зберігати відчуття психологічного благополуччя при споживанні медіапродукції, що передбачає медіаобізнаність, вміння обирати потрібну інформацію, оминати інформаційне «сміття», захищатися від потенційно шкідливої інформації з урахуванням прямих і прихованих впливів у мережі Інтернет та інших системах медіа;

рефлексію і критичне мислення як психологічні механізми, які забезпечують свідоме споживання медіапродукції на основі ефективного орієнтування в медіапросторі та осмислення власних медіапотреб,

адекватного та різнобічного оцінювання змісту і форми інформації, її повноцінного і критичного тлумачення з урахуванням особливостей сприймання мови різних медіа, культури спілкування у віртуальних спільнотах та соціальних мережах;

здатність до медіаторчості для компетентного і здорового особистісного самовираження, реалізації життєвих завдань, покращення якості міжособової комунікації і приязності соціального середовища, мережі стосунків у значущих для особистості реальних спільнотах;

спеціалізовані аспекти медіакультури: візуальну медіакультуру (сприймання кіно, телебачення), культуру комунікативної поведінки в Інтернеті, музичну медіакультуру, розвинені естетичні смаки щодо форм мистецтва, опосередкованих мас-медіа, та сучасних напрямів медіаарту тощо.

На основі визначеної мети та висунутої гіпотези сформульовано такі **завдання дослідно-експериментальної роботи:**

1. Розробити на основі вітчизняної моделі медіаосвіти психолого-педагогічну концепцію розвитку шкільної систем медіаосвіти у взаємодії з її позашкільною ланкою, стратегію підготовки педагогічних колективів і батьків до впровадження медіаосвітніх інновацій.

2. Здійснити підготовку педагогічних колективів експериментальних навчальних закладів до проведення дослідно-експериментальної роботи.

3. Удосконалити критерії та стандартизувати психодіагностичні методики оцінювання медіакультури учнів загальноосвітніх навчальних закладів, різних аспектів їхньої медіакомпетентності та сімейної медіакультури.

4. Розробити авторські навчальні програми інтегрованої медіаосвіти для учнів початкової та основної школи, курсу «Медіакультура» для старшокласників (із урахуванням особливостей переходу до профільного навчання), медіаосвітніх факультативів та відповідні методичні рекомендації

для вчителів, а також цикл методичних посібників з окремих проблем медіаосвіти.

5. Підготувати робочий зошит і підручник з курсу «Медіакультура» для 10 класу.

6. Підготувати програму та методичні рекомендації для вчителів щодо курсу «Сімейна медіаосвіта» в закладах позашкільної освіти та гуртках у загальноосвітніх школах.

7. Розробити й апробувати психолого-педагогічні технології організації процесу формування медіакультури учнів.

8. Здійснювати моніторинг розвитку медіакультури учнів, залучених до участі в дослідно-експериментальній роботі, та зіставлення його результатів з даними всеукраїнського моніторингу рівня медіакультури населення.

9. Розробити концепцію фахової підготовки медіапедагогів і медіапсихологів на базі закладів системи післядипломної педагогічної освіти та педагогічних університетів, підготувати відповідні проекти складових галузевого стандарту вищої освіти – освітньо-кваліфікаційну характеристику випускників (ОКХ) і освітньо-професійну програму (ОПП) підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня магістр.

10. Підготувати навчально-методичні комплекси медіаосвітніх спецкурсів для підготовки педагогів та психологів і підвищення їхньої кваліфікації.

11. Відпрацювати алгоритми координації зусиль науковців і педагогів усіх ланок освіти (загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів, педагогічних університетів, системи підвищення кваліфікації) з метою поширення медіаосвітніх практик.

12. Розробити програму взаємодії загальноосвітнього навчального закладу і територіальних установ, закладів освіти, громадських організацій, покликану сприяти розвитку системи шкільної медіаосвіти.

Теоретико-методологічною основою експериментальної роботи є положення Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про вищу освіту», Концепції впровадження медіаосвіти в Україні; теоретичні праці педагогів, психологів, нормативні документи про необхідність гуманізації освітньої галузі, формування гармонійної та духовно, інтелектуально і фізично розвиненої особистості.

Науково-педагогічні принципи, на основі яких буде здійснюватися дослідно-експериментальна робота, узгоджуються із загальними педагогічними принципами, які віддзеркалюють сучасний рівень розвитку та напрями становлення освіти в Україні.

Основні принципи здійснення медіаосвіти:

особистісний підхід (медіа-освіта базується на актуальних медіапотребах споживачів інформації з урахуванням їхніх вікових, індивідуальних та соціально-психологічних особливостей, наявних медіауподобань і рівня сформованості медіакультури особистості та її найближчого соціального оточення);

перманентне оновлення змісту (зміст медіаосвіти постійно оновлюється відповідно до розвитку технологій, змін у системі засобів масової інформації мас-медіа, стану медіакультури суспільства та окремих його верств; використовуються актуальні інформаційні прецеденти, поточні новини, популярні в молодіжному середовищі комплексні медіафеномени; забезпечується баланс між актуальною сьогоденністю та історичними надбаннями);

орієнтація на розвиток інформаційно-комунікаційних технологій (медіаосвіта спирається на передові досягнення в галузі інформаційно-комунікаційних технологій, використовує їх для організації роботи медіапедагогів, формування спільних інформаційних ресурсів, полегшення комунікації та координації в середовищі взаємодії суб'єктів медіаосвітніх процесів);

пошанування національних традицій (медіаосвіта базується на культурних традиціях народу, враховує національну та етнолінгвістичну специфіку медіапотреб її суб'єктів, забезпечуючи паритетність їхньої взаємодії і конструктивність діалогу);

пріоритет морально-етичних цінностей (медіаосвіта спрямована на захист суспільної моралі і людської гідності, протистоїть жорстокості і різним формам насильства, сприяє утвердженню загальнолюдських цінностей, зокрема ціннісному ставленню особи до людей, суспільства, природи, мистецтва, праці і самої себе);

громадянська спрямованість (медіаосвіта сприяє розвитку в країні громадянського суспільства, спирається на потенціал громадських об'єднань і асоціацій, сприяє підвищенню політичної культури суспільства);

естетична наснаженість (медіаосвіта широко використовує кращі досягнення різних форм сучасного мистецтва та естетичного виховання засобами образотворчого мистецтва, музики, художньої літератури, кіно, фольклорних практик, розвивається з урахуванням потенціалу існуючих у суспільстві загалом і на місцевому рівні інституцій та окремих проектів мистецького профілю);

продуктивна мотивація (формування продуктивної мотивації учасників медіа-освітнього процесу забезпечує поєднання акцентів на творчому сприйманні медіа і розвитку здатності того, хто вчиться, створювати власну медіапродукцію, використовувати її на фестивалях, конкурсах, під час спілкування в соціальних мережах тощо).

Основний метод наукового дослідження – комплексний експеримент.

База дослідно-експериментальної роботи: загальноосвітні навчальні заклади Автономної Республіки Крим, Дніпропетровської, Запорізької, Київської, Луганської, Львівської, Миколаївської, Полтавської, Черкаської областей та м. Києва, позашкільні заклади м. Києва (список додається); Тернопільський національний педагогічний університет ім. Володимира

Гнатюка, Харківський національний педагогічний університет ім. Г. С. Сковороди, Державний вищий навчальний заклад «Університет менеджменту освіти», Київський університет ім. Бориса Грінченка, регіональні інститути післядипломної педагогічної освіти Автономної республіки Крим, Дніпропетровської, Запорізької, Київської, Луганської, Львівської, Миколаївської, Полтавської та Черкаської областей.

Достовірність результатів дослідно-експериментальної роботи буде забезпечуватися коректним використанням методик і технологій за погодженням із науковим керівником та консультантами експерименту; якісною обробкою експериментальних даних; систематичним порівняльним аналізом різних показників медіакультури учнів.

Наукова новизна дослідно-експериментальної роботи полягатиме у: створенні психолого-педагогічних засад новітньої системи шкільної медіаосвіти, що відповідає викликам сучасного суспільства, завданням модернізації освіти в Україні;

розробленні інноваційних технологій медіаосвіти, які базуються на вітчизняній соціально-психологічній моделі;

визначенні умов і способів підготовки дитини та молоді до ефективної взаємодії із світом медіа;

підготовці авторських програм, методичних рекомендацій, підручників і посібників, які складатимуть основу цілісної системи психолого-педагогічних технологій розвитку медіакультури учнів;

розробленні концепції фахової підготовки медіапедагогів і медіапсихологів на базі закладів системи післядипломної педагогічної освіти та педагогічних університетів, відповідних проектів освітньо-кваліфікаційної характеристики випускників і освітньо-професійної програми підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня магістр.

Практичну значущість дослідно-експериментальної роботи становитимуть:

перевірка результативності і визначення умов ефективного застосування вітчизняної моделі медіаосвіти в навчально-виховному процесі загальноосвітніх навчальних закладів та закладів позашкільної освіти;

підготовка навчальних програм, науково-методичне і кадрове забезпечення умов для масового впровадження медіаосвіти в навчально-виховний процес загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів.

Прогнозований результат дослідно-експериментальної роботи:

психолого-педагогічні засади ефективної гуманістично зорієнтованої системи шкільної медіаосвіти;

розвиток в учнів медіакультури і забезпечення їх підготовки до ефективної взаємодії із сучасним інформаційним середовищем;

авторські програми, підручники, посібники, методичні рекомендації як основа цілісної системи психолого-педагогічних технологій розвитку медіакультури особистості;

проекти складових галузевого стандарту вищої освіти для підготовки медіапедагогів і медіапсихологів;

узагальнення та поширення досвіду роботи з упровадження медіаосвіти в загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах.

Організаційно-кадрове забезпечення науково-дослідної та експериментальної роботи:

Наукове керівництво здійснюватиме Інститут соціальної та політичної психології Національної академії педагогічних наук України в особі заступника директора з наукової роботи, завідувача лабораторії психології масової комунікації та медіаосвіти, кандидата психологічних наук *Найдьоновой Любові Антонівни* (за згодою).

Наукові консультанти: *Беспалько Ольга Володимирівна*, директор Інституту психології і соціальної педагогіки Київського університету ім. Б. Грінченка, *Воронцова Емілія Валеріївна*, начальник відділу науково-педагогічних технологій і проектів Інституту інноваційних технологій і змісту освіти МОНмолодьспорту, *Євдокимов Віктор Іванович*, перший

проректор Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, член-кореспондент Національної академії педагогічних наук України, доктор педагогічних наук, професор; *Кириленко Світлана Володимирівна*, начальник відділу моніторингу освітньої діяльності та педагогічних інновацій Інституту інноваційних технологій і змісту освіти МОНмолодьспорту, кандидат педагогічних наук; *Терещук Григорій Васильович*, перший проректор Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка, член-кореспондент Національної академії педагогічних наук України, доктор педагогічних наук, професор; *Чернишова Євгенія Родіонівна*, перший проректор – проректор з науково-педагогічної, методичної роботи та міжнародних зв'язків Державний вищий навчальний заклад «Університет менеджменту освіти», кандидат педагогічних наук.

Науково-методичні керівники дослідно-експериментальної роботи в регіонах: *Бендерець Наталія Миколаївна*, проректор з міжнародних зв'язків та Інформаційно-комунікаційних технологій Київського обласного інституту післядипломної освіти педагогічних кадрів; *Білинський Ігор Володимирович*, методист відділу освіти Самбірської районної адміністрації Львівської області; *Ватковська Марина Григорівна*, проректор з наднових систем навчання та комунікацій Дніпропетровського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти; кандидат філософських наук; *Іванов Сергій Аркадійович*, доцент кафедри інноваційних освітніх технологій Запорізької академії післядипломної педагогічної освіти, кандидат технічних наук; *Куценко Олена Віленівна*, кінознавець, кінопедагог, заступник директора Кримського республіканського підприємства «Кіновідеопрокат», оргсекретар Асоціації діячів кіноосвіти і медіапедагогіки України, старший викладач Таврійського гуманітарного екологічного інституту (м. Сімферополь); *Муліка Катерина Миколаївна*, завідувач Центру практичної психології і соціальної роботи Полтавського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені М. В. Остроградського; *Назаренко*

Галина Анатоліївна, заступник директора з науково-видавничої діяльності Черкаського обласного інституту післядипломної освіти педагогічних працівників, науковий співробітник Інституту проблем виховання Національної академії педагогічних наук України, кандидат педагогічних наук; *Сорочан Тамара Михайлівна*, директор Луганського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, доктор педагогічних наук, професор, заслужений працівник освіти України; *Шуляр Василь Іванович*, заступник директора з науково-методичної роботи Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, кандидат педагогічних наук.

Координатори дослідно-експериментальної роботи в регіонах:
начальник Головного управління освіти і науки Дніпропетровської обласної державної адміністрації *Сиченко Віктор Володимирович*; начальник Головного управління освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації *Верозубов Олександр Георгійович*; начальник Головного управління освіти і науки Київської обласної державної адміністрації *Бутник Віктор Григорович*; начальник Головного управління освіти і науки Київської міської державної адміністрації *Горюнова Віра Зіновіївна*; міністр освіти і науки, молоді та спорту Автономної Республіки Крим *Дзоз Віталіна Олексіївна*; начальник Головного управління освіти і науки Луганської обласної державної адміністрації *Цимбал Ірина Іванівна*; начальник Головного управління освіти і науки Львівської обласної державної адміністрації *Брегін Михайло Григорович*; начальник Головного управління освіти і науки Миколаївської обласної державної адміністрації *Олійник Анатолій Іванович*; начальник Головного управління освіти і науки Полтавської обласної державної адміністрації *Мирошніченко Володимир Іванович*; начальник Головного управління освіти і науки Черкаської обласної державної адміністрації *Шарана Іван Дмитрович*.

Терміни проведення дослідно-експериментальної роботи: початок – вересень 2011 р., закінчення – червень 2016 р.

Етапи експериментальної діяльності:

I. Підготовчий етап

(вересень 2011 р. – серпень 2012 р.)

1. Аналіз наукових та науково-практичних педагогічних та психологічних літературних джерел із питань медіаосвіти з метою побудови спільного для всіх учасників експерименту кластеру знань.

2. Розроблення на основі вітчизняної моделі медіаосвіти психолого-педагогічної концепції розвитку шкільної системи медіаосвіти та сімейної медіаосвіти на базі позашкільних закладів.

3. Визначення стратегії підготовки педагогічних колективів і батьків до впровадження медіаосвітніх інновацій.

4. Розроблення критеріїв готовності всіх суб'єктів навчально-виховного процесу до впровадження медіосвітніх інновацій.

5. Проведення установчих семінарів-практикумів для педагогічних колективів загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів з метою їх ознайомлення з особливостями технології впровадження медіаосвіти та функцій курсу за вибором «Медіакультура» в навчально-виховному процесі загальноосвітнього навчального закладу та «Сімейна медіакультура» в рамках занять позашкільних закладів освіти.

II. Концептуально-діагностичний етап

(вересень 2012 р. – серпень 2013 р.)

1. Удосконалення критеріїв, розроблення та стандартизація психодіагностичних методик оцінювання рівня медіакультури учнів загальноосвітніх навчальних закладів, різних аспектів їхньої

медіакомпетентності, та сімейної медіакультури родин, що обирають для дитини додаткову позашкільну освіту.

2. Проведення анкетування вчителів та батьків, вивчення сімейної медіакультури з метою виявлення мотиваційної і технологічної готовності дорослих суб'єктів навчально-виховного процесу до впровадження медіаосвіти в загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах.

3. Проведення першого етапу діагностики рівня медіакультури та ставлення учнів до впровадження в школі медіаосвітніх інновацій.

4. Розроблення програм семінарських і практичних занять для класних керівників, учителів-предметників із питань упровадження медіаосвіти, та сімейної медіаосвіти для позашкільних закладів та шкільних гуртків.

5. Упровадження першого елементу шкільної системи медіаосвіти – курсу за вибором «Медіакультура» для учнів 10 класів та програми «Сімейна медіаосвіта» для позашкільних закладів та шкільних гуртків.

6. Проведення засідань творчих робочих груп щодо технології впровадження медіаосвіти та функцій курсу за вибором «Медіакультура» в навчально-виховному процесі загальноосвітнього навчального закладу та програми «Сімейна медіаосвіта» для позашкільних закладів та шкільних гуртків.

7. Створення електронних ресурсів для інформаційно-комунікаційної підтримки експерименту з упровадження медіаосвіти і поширення кращого педагогічного досвіду.

III. Формувальний етап

(вересень 2013 р. – серпень 2014 р.)

1. Підготовка авторських навчальних програм курсу «Медіакультура» для старшокласників з урахуванням особливостей переходу

до профільного навчання та програми «Сімейна медіаосвіта» для позашкільних закладів та шкільних гуртків.

2. Координація зусиль науковців і педагогів різних ланок освіти (загальноосвітніх навчальних закладів, позашкільної системи додаткової освіти, системи підвищення кваліфікації, педагогічних університетів) з метою поширення медіаосвітніх практик.

3. Забезпечення розвитку медіакомпетентності старшокласників під час вивчення курсу за вибором «Медіакультура» в трьох типах профільних класів (гуманітарному, художньо-культурному та інформаційних технологій), сприяння створенню умов для інтеграції медійних практик дорослих і дітей, розвитку сімейної медіакультури.

4. Підготовка робочого зошита і підручника з курсу «Медіакультура» для 10 класу.

5. Забезпечення розвитку медіакомпетентності сімей, що виховують дитину молодшого шкільного віку під час занять за курсом «Сімейна медіаосвіта» в закладах позашкільної освіти та гуртках у загальноосвітніх школах.

6. Підготовка програми та методичних рекомендацій для вчителів щодо курсу «Сімейна медіаосвіта» в закладах позашкільної освіти та гуртках у загальноосвітніх школах

7. Підготовка комплексної програми «Екранна творчість» та методичних рекомендацій для вчителів у закладах позашкільної освіти та гуртках у загальноосвітніх школах

8. Підготовка авторських навчальних програм (програмних модулів) інтегрованої медіаосвіти для учнів початкової та основної школи, медіаосвітніх факультативів та відповідних методичних рекомендацій для вчителів, методичних посібників з окремих проблем медіаосвіти.

9. Здійснення моніторингу розвитку медіакультури учнів, залучених до участі в дослідно-експериментальній роботі, та зіставлення його

результатів з даними всеукраїнського моніторингу рівня медіакультури населення.

10. Розроблення концепції фахової підготовки медіапедагогів і медіапсихологів на базі педагогічних університетів та закладів післядипломної педагогічної освіти, підготовка відповідних проектів складових галузевого стандарту вищої освіти – освітньо-кваліфікаційної характеристики випускників (ОКХ) і освітньо-професійної програми (ОПП) підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня магістр.

11. Створення діагностичних методик для дослідження рівня медіакультури студентської молоді, її готовності до впровадження медіаосвітніх інновацій.

12. Проведення комплексної діагностики психологічної готовності науково-педагогічних колективів вищої школи до участі в дослідно-експериментальній роботі.

13. Розроблення навчально-методичних комплексів медіаосвітніх спецкурсів для підготовки і підвищення кваліфікації педагогів та психологів.

14. Проведення методологічного семінару Національної академії педагогічних наук України з питань розвитку системи медіаосвіти в Україні.

IV. Узагальнювальний етап (вересень 2014 р. – серпень 2015 р.)

1. Організація заходів з підвищення кваліфікації методистів регіональних інститутів післядипломної педагогічної освіти, педагогів та психологів з питань упровадження медіаосвіти в системі післядипломної освіти; експериментальна апробація психолого-педагогічних засад підготовки медіапедагогів і медіапсихологів освітньо-кваліфікаційного рівня магістр на базі педагогічних університетів.

2. Здійснення підсумкового етапу діагностики рівнів медіакультури суб'єктів навчально-виховного процесу та їхньої готовності до конструктивної взаємодії.
3. Статистична обробка результатів дослідно-експериментальної роботи, що відображають розвиток медіакультури особистості в навчально-виховному процесі загальноосвітніх навчальних закладів і в сім'ї.
4. Аналіз отриманих результатів дослідно-експериментальної роботи з метою визначення змін, які відбулися порівняно зі станом на початок експерименту.
5. Узагальнення результатів упровадження медіаосвіти в навчально-виховний процес загальноосвітніх навчальних закладів та закладів позашкільної освіти.
6. Діагностика рівня професійної готовності випускників ВНЗ, що пройшли підготовку за спеціалізаціями медіапедагогів і медіапсихологів, до роботи в школі.
7. Розроблення висновків та рекомендацій за підсумками експерименту.
8. Проведення міжнародної науково-практичної конференції з проблем медіаосвіти.

V. Корегувальний етап

(вересень 2015 р. – 2016 р.)

1. Розроблення програми взаємодії загальноосвітнього навчального закладу і територіальних установ, інших закладів освіти, громадських організацій, спрямованої на розвиток системи шкільної медіаосвіти.
2. Внесення змін у навчальні плани та зміст освіти, необхідні для масового впровадження систем шкільної та позашкільної медіаосвіти.
3. Проведення циклу регіональних масових заходів із метою популяризації результатів експерименту для сприяння масовому

впровадженню медіаосвіти в навчально-виховний процес загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів.

4. Поширення досвіду дослідно-експериментальної роботи шляхом публікацій в освітянській пресі, інших засобах масової інформації.

Науковий керівник

Л. А. Найдьонова, завлаб. психології масової комунікації та медіаосвіти, заступник директора Інституту соціальної та політичної психології НАПН України

Координатор

О. І. Кіян, Відділ інноваційної діяльності та дослідно-експериментальної роботи Інституту інноваційних технологій МОНмолодьспорту України